

Handreiking Bruidsschat Omgevingswet

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding

Wat is de 'bruidsschat'? Waarom is die nodig?	P. 1
Wat staat er in de bruidsschat?	P. 4
Wat gaat er gebeuren?	P. 4
Waarom deze handreiking? Wat is het doel ervan?	P. 6
Wat regelt de bruidsschat? Wat staat er in?	P. 7
Reikwijdte van de milieuregels in de bruidsschat	P. 8
Een nieuw omgevingsplan en de bruidsschat	P. 9
Welke regels in het tijdelijke deel van het Omgevingsplan hebben voorrang?	P. 10
Binnenplanse en buitenplanse omgevingsplan- activiteit	P. 10
	P. 11

2 Bouwen

Hoe is het nu geregeld?	P. 12
Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?	P. 12
Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?	P. 14
Wat is de impact voor de gemeente?	P. 15
Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?	P. 16

3 Geluid

Hoe is het nu geregeld?	P. 17
Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?	P. 17
Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?	P. 18
Wat is de impact voor de gemeente?	P. 19
Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?	P. 20

4 Geur

- Hoe is het nu geregeld?
- Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?
- Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?
- Wat is de impact voor de gemeente?
- Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?

P. 21

P. 21
P. 21

P. 22

P. 24

P. 26

5 Monumenten

- Hoe is het nu geregeld?
- Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?
- Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?
- Wat is de impact voor de gemeente?
- Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?

P. 27

P. 27

P. 27

P. 27

P. 28

P. 28

6 Windturbines

- Hoe is het nu geregeld?
- Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?
- Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?
- Wat is de impact voor de gemeente?
- Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?

P. 29

P. 29

P. 29

P. 29

P. 30

P. 31

7 *Contact*

P. 33

INLEIDING

Wat is de bruidsschat? Waarom is deze nodig?

Onder de Omgevingswet zullen veel regels die nu vanuit het Rijk zijn gesteld, de bevoegdheid worden van gemeenten en waterschappen. Deze regels zullen niet langer in de wet en bijbehorende AMvB's staan, maar in een omgevingsplan of waterschapsverordening.

Wanneer het Rijk niets zou regelen voor de situatie ná 1 januari 2021 zou er een juridisch gat vallen in de lokale regelgeving. Om dit gat op te vullen, heeft het Rijk de zogeheten *bruidsschat* opgesteld: een pakket aan regels dat vanaf 1 januari 2021 automatisch deel uitmaakt van het omgevingsplan of de waterschapsverordening. Het Rijk geeft deze regels dus mee aan de gemeenten en waterschappen, die er daarna (op een aantal uitzonderingen na) in principe mee kunnen doen wat ze willen. Vandaar de naam bruidsschat.

De bruidsschat staat in de *'Voorhangversie Invoeringsbesluit Omgevingswet mei 2019, hoofdstuk 7 'Voormalige rijksregels (bruidsschat)'*.

Als je de [link](#) hebt gevolgd, scroll dan naar beneden, naar 7/7 'Invoeringsbesluit Omgevingswet-artikelen-integrale voorhangversie mei 2019'. In het pdf-bestand begint de bruidsschat op pagina 417.

In deze handreiking laten we het deel van de bruidsschat voor de waterschapsverordening buiten beschouwing. We kijken in deze handreiking dan ook alleen naar de bruidsschat voor het gemeentelijk omgevingsplan, opgenomen in afdeling 7.1 van hoofdstuk 7.

Wat staat er in de bruidsschat?

In de bruidsschat staan regels voor:

Activiteiten met betrekking tot bouwwerken, open erven en terreinen, zoals:

- Bouwen en in stand houden van bouwwerken, open erven en terreinen
- Gebruik van bouwwerken

-
- Vergunningplichten met betrekking tot het bovenstaande
 - Cultureel erfgoed

Milieubelastende activiteiten, zoals:

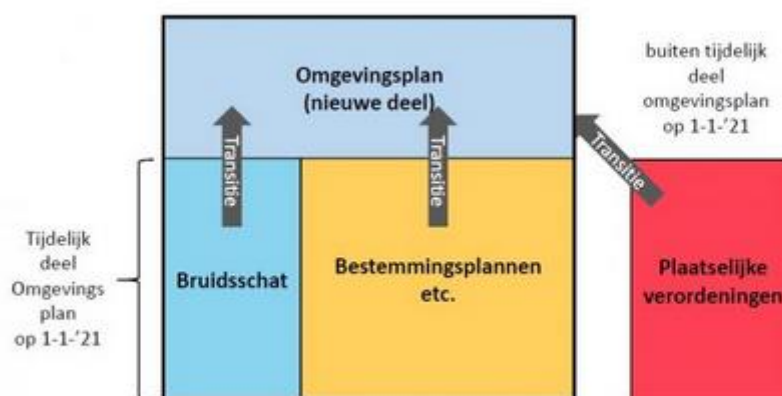
- Energiebesparing
- Zwerfafval
- Geluid
- Trillingen
- Geur
- Afvalwaterbeheer
- Lozen van afvalwater
- Lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen
- Lozen bij maken van betonmortel
- Uitwassen van beton
- Recreatieve visvijvers
- Ontwikkelen en afdrukken van fotografisch materiaal
- Wassen van motorvoertuigen
- Niet-industriële voedselbereiding
- Voedingsmiddelenindustrie voor wat betreft geur
- Slachten van dieren
- Opwekken van elektriciteit met een windturbine
- In werking hebben van een acculader
- Bieden van parkeergelegenheid in een parkeergarage
- Traditioneel schieten
- Bieden van gelegenheid voor het beoefenen van sport in de buitenlucht

- Opslaan van vaste mest
- Opslaan van kuilvoer en vaste bijvoedermiddelen
- Het fokken, houden of trainen van landbouwhuisdieren, andere zoogdieren en vogels

Wat gaat er gebeuren?

Vanaf 1 januari 2021 hebben alle gemeenten van rechtswege een omgevingsplan. Dit omgevingsplan wordt – kort samengevat – het *tijdelijke deel* (van het omgevingsplan) genoemd. De huidige bestemmingsplannen¹ én de bruidsschat worden op 1 januari 2021 van rechtswege onderdeel van dit *tijdelijke deel* van het omgevingsplan. Wanneer een gemeente per 1 januari 2021 nog geen nieuw omgevingsplan heeft vastgesteld of ter inzage heeft gelegd bestaat het omgevingsplan alleen uit dit tijdelijke deel. Voor deze constructie is gekozen om de gemeenten de tijd te geven een nieuw gebiedsdekkend omgevingsplan vast te stellen dat aan alle eisen uit de Omgevingswet (en daarop gebaseerde Amvb's) voldoet.

Schematisch gezien ziet het omgevingsplan er in de transitiefase tot 2029 als volgt uit:

¹ Voor de eenvoud is hier alleen het bestemmingsplan genoemd. Ook de beheersverordeningen en alle in artikel 4.6 lid 1 Invoeringsbesluit Omgevingswet genoemde plannen en verordeningen gaan van rechtswege deel uitmaken van het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Bijvoorbeeld de gemeentelijke geurverordening.

In de jaren na de inwerkingtreding van de Omgevingswet zullen gemeenten naar verwachting geleidelijk het *nieuwe deel* van het omgevingsplan gaan vormgeven. Dit moeten zij doen door te bepalen of en zo ja, welke regels uit de bruidsschat (al dan niet in gewijzigde vorm) worden overgenomen. Alle onderwerpen waarvan besloten is dat zij vanuit de bruidsschat overgenomen worden of die aangepast zijn maken dan automatisch onderdeel uit van het *nieuwe deel*. Op deze manier wordt aldus het tijdelijke deel gefaseerd buiten werking gesteld. Uiteindelijk (uiterlijk in 2029) is er geen sprake meer van een *tijdelijk deel* van het omgevingsplan, en moeten gemeenten dus over alle onderwerpen een ei gelegd hebben.

Voorwaarde voor vaststelling van regels in het nieuwe deel van het omgevingsplan is dat voldaan wordt aan de Omgevingswet, de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en de provinciale omgevingsverordening. Kort samengevat: als een gemeente na 1 januari 2021 een omgevingsplan vaststelt, dan moet dat plan voldoen aan de eisen van de Omgevingswet.

Gelet op het voorgaande is het straks een taak van de gemeenten om de regels van de bruidsschat uit het tijdelijk deel van het omgevingsplan, al dan niet in aangepaste vorm, te verplaatsen naar het nieuwe deel van het omgevingsplan.

Van belang is nog dat de regels van de bruidsschat kunnen worden gewijzigd (lees: worden overgeplaatst naar het nieuwe deel van het omgevingsplan) door een besluit tot vaststelling of wijziging van een omgevingsplan (artikel 22.2 lid 2 Omgevingswet). Dit is de transitie van de bruidsschat (zijnde een onderdeel van het tijdelijk deel van het omgevingsplan) naar het nieuwe deel van het omgevingsplan.

Waarom deze handreiking? Wat is het doel ervan?

Voor gemeenten is het van belang om te weten welke regels uit de bruidsschat belangrijk zijn voor de lokale doelstellingen en omstandigheden. Om de gemeenten hierover te adviseren, is deze handreiking opgesteld. De handreiking geeft een korte samenvatting van de kenmerken van de bruidsschat en geeft vervolgens per *thema* (een onderwerp of aspect uit de bruidsschat) aan wat de veranderingen zijn en hoe de gemeenten daarmee kunnen omgaan bij het opstellen van een nieuw omgevingsplan.

Deze handreiking heeft als doel om een eerste aanzet te geven tot het bestuderen, maar vooral toepassen van de bruidsschatregels in het nieuwe deel van het omgevingsplan. De handreiking is verder bedoeld om behulpzaam te zijn bij de start van het proces van de transitie van het tijdelijk deel van het omgevingsplan naar het nieuwe deel. Tot slot

moet hier worden benadrukt dat deze handreiking een *eerste aanzet* is tot een nadere verdieping van de bruidsschat.

De thema's die we toelichten zijn:

- Bouwen
- Geluid
- Geur
- Monumenten
- Windturbines

De vragen die we per thema beantwoorden zijn:

- Hoe is het thema op dit moment geregeld?
- Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?
- Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?
- Wat is de impact voor de gemeente? Wat houdt de instructieregel van het Bkl in voor dit thema? Wat zijn de gevolgen bij het niet overnemen van de bruidsschat? Wat zijn de gevolgen bij het wel overnemen van de bruidsschat?
- Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging en maatwerk?

NB: deze handreiking is geschreven vanuit de gedachte dat de gemeente zich voorbereidt op het maken van een nieuw omgevingsplan, ofwel voor de gehele gemeente in één keer, ofwel voor een deel van het grondgebied van de gemeente. De handreiking is dus bedoeld om het nieuwe deel van het omgevingsplan vorm te geven. Immers: de bruidsschat zélf wordt per 1-1-2021 van kracht en gaat van rechtswege gelden. Aanpassingen van de bruidsschatregels zijn alleen mogelijk als de gemeente een nieuw deel van het omgevingsplan vaststelt.

Wat regelt de bruidsschat? Wat staat er in?

De bruidsschat regelt (een deel van) het ruimtelijke aspect van bouwen en de milieubelastende activiteiten die niet in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

worden geregeld. Daarnaast gelden de regels van de bruidsschat voor bepaalde milieuaspecten zoals geluid, trilling en geur óók voor de milieubelastende activiteiten die in het Bal worden geregeld.

Bij de (waarschijnlijk geleidelijke) overgang van de regels van de bruidsschat naar (het nieuwe deel van) het omgevingsplan, zullen de regels in het nieuwe omgevingsplan moeten voldoen aan het Bkl. De gemeenten zijn immers verplicht om te zorgen dat de regels die zij in het nieuwe deel van het omgevingsplan vaststellen in overeenstemming zijn met het Bkl. Dit proces moet, zoals al aangegeven, uiterlijk in 2029 zijn afgerond. In deze handreiking zal per thema aandacht worden gegeven aan de instructieregels van het Bkl.

Reikwijdte van de milieuregels in de bruidsschat

De milieuregels in de bruidsschat zijn vergelijkbaar met de regels van het Activiteitenbesluit milieubeheer. De milieuregels in de bruidsschat hebben wel een breder toepassingsbereik door het vervallen van het begrip *inrichting* en het introduceren van het begrip *milieubelastende activiteit*. Bijna iedere milieubelastende activiteit valt onder de bruidsschat. Bijvoorbeeld ook geluid door de airco van een kantoor, wat nu niet onder het Activiteitenbesluit valt (aangezien dit geen inrichting betreft). De reikwijdte van het begrip milieubelastende activiteit wordt in de bruidsschat wel weer ingeperkt. Er valt bijvoorbeeld niet onder: activiteiten die plaatsvinden in het kader van wonen (zoals geluid door het gazon maaien) en activiteiten die in hoofdzaak in de openbare buitenruimte worden verricht (zoals geluid door groenonderhoud van een park). Dit staat in artikel 2.1.1.1 van de bruidsschat. Voor deze activiteiten kan in het nieuwe deel van het omgevingsplan wél wat worden geregeld.

Bij bijna alle milieuregels in de bruidsschat kunnen maatwerkvoorschriften worden gesteld (artikel 2.3.1.5 bruidsschat). Bij het stellen van maatwerkvoorschriften worden met betrekking tot concrete activiteiten op een locatie nadere voorschriften gesteld. Hierbij kan van milieuregels worden afgeweken, binnen de grenzen van de bruidsschat zelf zoals de specifieke zorgplicht (artikel 2.3.1.4), de instructieregels van het Bkl en regels uit enkele gemeentelijke verordeningen. In de bruidsschat is een specifieke zorgplicht opgenomen in artikel 2.3.1.4. Onderdeel van de specifieke zorgplicht is om de best beschikbare technieken toe te passen.

De meeste meldingsplichten uit het Activiteitenbesluit worden vervangen door gegevensverstrekkingplichten. Bij een gegevensverstrekkingplicht hoeft geen publicatie plaats te vinden.

Een nieuw omgevingsplan en de bruidsschat

Zoals gezegd kunnen in het nieuwe deel van het omgevingsplan geleidelijk delen van de bruidsschat worden opgenomen (door vaststelling door de raad). De bruidsschat (voorzover niet in strijd met het Bkl) kan dus gebruikt worden als basismodel voor het nieuwe Omgevingsplan. Ook kan een regel uit de bruidsschat worden geschrapt. De door de raad vastgestelde regels in het nieuw omgevingsplan zijn vatbaar voor beroep. Vaststelling van een nieuw omgevingsplan kan wat betreft de bruidsschat plaatsvinden per thema, per locatie en zelfs per regel. De regels uit bestemmingsplannen en andere ruimtelijke plannen kunnen alleen per locatie worden toegevoegd aan het nieuwe omgevingsplan.

Wanneer er vanuit een bestemmingsplan regels voor een locatie worden toegevoegd aan een nieuw omgevingsplan, hoeven de regels van de bruidsschat en andere regels over de fysieke leefomgeving uit andere verordeningen voor deze locatie nog niet overgeheveld te worden naar het nieuwe deel. Dit kan ook later gebeuren. Op deze manier wordt het nieuwe deel van het omgevingsplan steeds groter en zal het tijdelijk deel steeds kleiner worden. Een gemeente kan zelf bepalen hoeveel besluiten het nodig heeft voor de transitie naar een nieuw omgevingsplan.

Het is belangrijk dat er tijdens de transitie van het tijdelijk deel van het omgevingsplan naar het nieuwe deel niet teveel onduidelijkheid en rechtsonzekerheid ontstaat, omdat anders mogelijk veel juridische procedures gestart worden door burgers en bedrijven.

Welke regels in het tijdelijk deel van het omgevingsplan hebben voorrang?

Het tijdelijk deel van het omgevingsplan bestaat straks uit de bestemmingsplannen (zie ook voetnoot 1) en de bruidsschat. Wat te doen wanneer de regels uit de bestemmingsplannen en de bruidsschat elkaar tegenspreken? Dan gaan de regels van de bestemmingsplannen vóór (artikel 2.1 bruidsschat). Ook voorschriften uit bestaande (milieu)omgevingsverordeningen gaan voor boven de bruidsschat. Denk bijvoorbeeld

aan de geurverordening, die op grond van artikel 4.6 Invoeringsbesluit Omgevingswet onderdeel uit zal maken van het tijdelijk deel van het omgevingsplan.

Binnenplanse en buitenplanse omgevingsplanactiviteit

Een belangrijk begrip voor de bruidsschat is de omgevingsplanactiviteit. Een omgevingsplanactiviteit is in de eerste plaats een activiteit waarvoor in het omgevingsplan (met daarin het tijdelijke deel, bestaande uit onder meer de bruidsschat) is bepaald dat het verboden is deze zonder omgevingsvergunning te verrichten. Wanneer dit is bepaald, kan daarbij zijn opgenomen onder welke voorwaarden of in welke omstandigheden de omgevingsvergunning verleend kan worden. Deze omgevingsvergunning is een *binnenplanse omgevingsvergunning* omdat de beoordelingsregels in het omgevingsplan staan.

Wanneer er geen beoordelingsregels in het omgevingsplan zijn opgenomen is de eventueel te verlenen omgevingsvergunning een *buitenplanse omgevingsvergunning*. De verlening van een omgevingsvergunning voor zowel een binnenplanse als een buitenplanse omgevingsplanactiviteit zijn bevoegdheden van het college.

BOUWEN

Hoe is het nu geregeld?

Bouwen is nu geregeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), Besluit omgevingsrecht (Bor), Ministeriele regeling omgevingsrecht (Mor), Bouwbesluit, Bouwverordening en het gemeentelijke Welstandsbeleid (Welstandsnota).

De omgevingsvergunningaanvraag voor de activiteit bouwen onder de Wabo kent zowel de weigeringsgrond wegens strijd met het Bouwbesluit, de Bouwverordening, de redelijke eisen van Welstand en het Bestemmingsplan. Het in strijd zijn van de aanvraag met één van deze onderdelen betekent dat de omgevingsvergunning geweigerd moet worden.

Een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen betekent dus dat voldaan wordt aan het Bouwbesluit en de Bouwverordening, dat geen sprake is van strijdigheid met het bestemmingsplan (dan wel dat een afwijking van het bestemmingsplan is verleend) en dat voldaan wordt aan de redelijke eisen van welstand.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Onder de Omgevingswet wordt de activiteit *bouwen* opgesplitst in een bouwactiviteit en een omgevingsplanactiviteit, waarvoor twee aparte vergunningen nodig zijn: een bouwtechnische vergunning en een ruimtelijke vergunning (de *Omgevingsplanvergunning*). Het opsplitsen of opknippen heet *de knip*.

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) bepaalt of er een bouwtechnische vergunning (of melding) nodig is. Het Bbl ziet met name toe op de bouwtechnische eisen waaraan een bouwwerk moet voldoen.

Het omgevingsplan (inclusief de bruidsschat) bepaalt of er een ruimtelijke vergunning (of melding) nodig is, vergelijkbaar met de huidige bestemmingsplantoets. Het welstandsbeleid is onderdeel van het omgevingsplan, zodat met de omgevingsplantoets ook aan de redelijke eisen van welstand wordt getoetst.

Ruimtelijke toets

De bruidsschat geeft regels voor de ruimtelijke kant van bouwen. De regels in de bruidsschat zijn afkomstig uit onder andere het Besluit omgevingsrecht, het Bouwbesluit en de Bouwverordening. Ook geeft de bruidsschat een ruime mogelijkheid tot het opstellen van maatwerkvoorschriften.

Welstandstoets

Op grond van artikel 4.19 Omgevingswet heeft een gemeente onder de Omgevingswet een Welstandsnota, die onderdeel is van het omgevingsplan. De Welstandsnota blijft dus van toepassing. Wanneer het uiterlijk van een bestaand bouwwerk in ernstige mate in strijd is met de redelijke eisen van welstand, kunnen op grond van de bruidsschat met een maatwerkvoorschrift maatregelen worden opgelegd (bruidsschat artikel 2.2.3.1 Repressief welstand).

Vergunningvrij bouwen

Vergunningvrij bouwen onder de Omgevingswet is ook opgeknipt in de bouwtechnische activiteit en de ruimtelijke omgevingsplanactiviteit. Een bepaalde activiteit moet dus zowel op grond van het Bbl als op grond van het omgevingsplan (de bruidsschat) vergunningvrij zijn, wil je kunnen spreken van vergunningvrij bouwen.

Bouwtechnisch vergunningvrij bouwen

De bouwtechnisch vergunningvrije bouwwerken zijn opgenomen in artikel 2.15d van het Bbl. De meeste van de huidige vergunningvrije bouwactiviteiten blijven vergunningvrij voor wat betreft de bouwtechnische toets. Of deze bouwactiviteiten op de gewenste plek ook ruimtelijk en esthetisch vergunningvrij zijn, is geregeld in de bruidsschat. Dat deze bouwwerken bouwtechnisch vergunningvrij zijn betekent dat er geen (voorafgaande) toets door het bevoegd gezag plaatsvindt. Uiteraard moet wel aan de bouwtechnische eisen uit het Bbl worden voldaan.

Ruimtelijk en esthetisch vergunningvrij bouwen

Artikel 2.2.7.2.2 bruidsschat met de titel 'Uitzonderingen op vergunningplicht voor binnenplanse vergunning omgevingsplanactiviteit bouwwerken' geeft aan in welke

gevallen er geen vergunning nodig is voor de omgevingsplanactiviteit. In dit artikel staan de huidige vergunningvrije bouwactiviteiten van artikel 3 lid 1 bijlage II Bor. Artikel 2.2.7.3.1 bruidsschat met de titel 'Binnenplanse vergunningvrije activiteiten van rechtswege in overeenstemming met dit omgevingsplan' geeft aan welke regels van rechtswege onderdeel zijn van het omgevingsplan. Dit artikel komt overeen met het huidige artikel 2, lid 3 van bijlage II Bor (bijbehorend bouwwerk).

Om een bouwwerk onder de Omgevingswet geheel vergunningvrij te kunnen realiseren moet het bouwwerk dus voldoen aan de bouwtechnische criteria voor vergunningvrij bouwen van het Bbl én aan de ruimtelijke criteria voor vergunningvrij bouwen van de bruidsschat. Als het bouwwerk slechts voldoet aan één van beide moet voor de ander een vergunning worden aangevraagd.

Het bovenstaande is een vereenvoudigde weergave van de systematiek van vergunningvrij bouwen onder het Bbl en de bruidsschat. In het kader van deze handreiking voert het te ver om hier in meer detail op in te gaan.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

De regels voor het ruimtelijke aspect van bouwen staan in Afdeling 2.2 "Activiteiten met betrekking tot bouwwerken, open erven en terreinen". De titels van de paragrafen zijn:

- Algemene regels voor het verrichten van bouw- en sloopwerkzaamheden, inclusief een zorgplicht.
- Algemene regels over het bouwen en in stand houden van bouwwerken (o.a. repressief welstand, aansluiting op distributienetwerk voor elektriciteit, gas, warmte en drinkwater, afvoer huishoudelijk afvalwater en hemelwater, bluswatervoorziening, bereikbaarheid voor hulpverleningsdiensten).
- Algemene regels over het gebruik van bouwwerken (o.a. over overbewoning, bouwvalligheid en zorgplicht).
- Algemene regels over het in stand houden en gebruiken van open erven en terreinen (o.a. over aanwezigheid van brandgevaarlijke stoffen en zorgplicht).
- Cultureel erfgoed (o.a. over vrijstelling van archeologisch onderzoek).

-
- Binnenplanse uitzonderingen op de vergunningplicht voor de omgevingsplanactiviteit bouwwerken, zoals een bij behorend bouwwerk op het achtererf dat niet hoger is dan 5 meter of een dakkapel, zie ook hierboven.
 - Vergunningplichten met betrekking tot het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken (o.a. over binnenplanse vergunningplichten en binnenplanse vergunningvrije activiteiten die van rechtswege in overeenstemming zijn met het Omgevingsplan, zie ook hierboven).
 - Inperkingen van vergunningvrij bouwen in verband met het zijn van cultureel erfgoed, zoals gemeentelijk monument, rijksmonument of rijksbeschermd stads- of dorpsgezicht.
 - Beoordelingsregels voor een aanvraag van een binnenplanse omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit

Wat is de impact voor de gemeente?

Instructieregels Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) – ruimtelijke toets

Afdeling 8.1 Bkl met als titel 'Omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit' geeft algemene en specifieke beoordelingsregels voor de regels in het omgevingsplan over een omgevingsvergunning voor een binnenplanse of buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Een omgevingsvergunning voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit kan worden verleend als de activiteit in overeenstemming is met de regels in het omgevingsplan. Een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit kan alleen worden verleend met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. In § 8.1.1.2 van het Bkl zijn de specifieke beoordelingsregels opgenomen voor het beoordelen van een aanvraag voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Gevolgen overnemen bruidsschatregels in het nieuwe deel van het omgevingsplan

Wanneer je de bruidsschat integraal overneemt in het nieuwe deel van het omgevingsplan gelden er ruimtelijk dezelfde regels voor vergunningsplichten of afwijkingen als de regels die nu gelden. De regels voor vergunningvrij bouwen zijn dan ongeveer hetzelfde als de regels uit het Besluit omgevingsrecht (Bor). De

kruimelgevallenregeling op basis van de Wabo bestaat niet meer onder de Omgevingswet. Deze kruimelgevallenregeling zorgde er voor dat de daartoe aangewezen gevallen met de reguliere procedure konden worden afgedaan en verlegde de bevoegdheid daarvoor van de raad naar het college van burgemeester en wethouders. Deze regeling wordt overbodig omdat onder de Omgevingswet in principe alle omgevingsvergunningsactiviteiten vallen onder de reguliere procedure (behoudens bij wet anders aangegeven). Ook is het college bevoegd gezag voor buitenplanse afwijkingen van het omgevingsplan (eventueel na advies van de raad in daartoe door de raad aangewezen gevallen).

Het bevoegd gezag kan overigens altijd maatwerkvoorschriften opstellen, waarmee van de bepalingen van de bruidsschat wordt afgeweken.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels in het nieuwe deel van het omgevingsplan

Wanneer de regels niet of heel beperkt worden overgenomen in het nieuwe deel, maar (voor een groot deel) worden geschrapt, dan zal het gevolg zijn dat er veel onduidelijkheid ontstaat en dus rechtsonzekerheid. Ook zou de gezondheid en veiligheid van de mensen in het geding kunnen komen.

Eventueel handhavend optreden wordt lastig, omdat er niet of nauwelijks regels zijn en er dus ook geen sprake kan zijn van het overtreden van de regels.

Anderzijds heeft het niet of heel beperkt overnemen van de regels tot gevolg dat er meer ruimte is voor ontwikkelingen en initiatieven.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk?

Voor alle bovenstaande onderwerpen bestaat de mogelijkheid om een deel van de bruidsschat anders in te vullen. Bijvoorbeeld de regels voor vergunningvrij bouwen. Deze kunnen (gedeeltelijk) worden veranderd (uitgezonderd de vergunningplicht). Voor dit laatste moet worden bedacht dat het om een complex stelsel van regels gaat, en dat bij wijzigingen de duidelijkheid en consistentie van de regels goed in het oog moet worden gehouden.

Los van het voorgaande moet hier nog worden opgemerkt dat in de bruidsschat een bepaling over maatwerk is opgenomen.

GELUID

Hoe is het nu geregeld?

Geluid is geregeld in de Wet geluidhinder, het Activiteitenbesluit en de gemeentelijke Apv. Verder geldt hogere waardenbeleid en mogelijk een gemeentelijke geluidnota.

In de Wet geluidhinder en het Activiteitenbesluit zijn landelijk geldende geluidnormen voor bedrijfsmatige activiteiten en voor verkeer opgenomen. In de Apv zijn geluidnormen opgenomen voor overige activiteiten en activiteiten in het openbaar gebied, zoals bijv. evenementen.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Geluid wordt niet meer direct geregeld in landelijke wetgeving; de landelijke regelgeving op dit punt komt te vervallen. Ook de regels uit het APV op dit punt zullen (uiteindelijk) moeten worden geïntegreerd in het omgevingsplan.

Het omgevingsplan moet erin voorzien dat het geluid door een activiteit op een geluidsgevoelig gebouw aanvaardbaar is. Een gemeente moet geluidnormen vastleggen in het omgevingsplan.

In het Bkl zijn standaardwaarden en grenswaarden voor geluid opgenomen. De gemeente kan hiervan gemotiveerd afwijken, zowel naar boven als naar beneden. Van de in het Bkl vastgelegde geluidsgrenswaarden kan niet worden afgeweken.

Voor gezonde industrieterreinen en voor provinciale wegen wordt de GPP-systematiek ingevoerd, zoals nu ook al geldt voor Rijksweginfrastructuur.

Voor gemeentelijke wegen en lokale spoorwegen moet de gemeente een basisgeluidemissiekaart vaststellen. Op basis van deze kaart moet de geluidbelasting vanwege gemeentelijke wegen en lokale spoorwegen gemonitord worden. Deze systematiek geldt in principe voor alle wegen, ongeacht de verkeersintensiteit.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

De bruidsschat richt zich op de activiteiten waarvoor nu het Activiteitenbesluit voor van toepassing is.

Paragraaf 2.3.4 Geluid

2.3.4.1 Algemene bepalingen

2.3.4.1.6 Voormalige functionele binding.

Het toepassingsbereik in de Bruidsschat (alleen voormalige agrarische bedrijfswoning) is beperkter dan hetgeen in het Bkl wordt vastgelegd (naast agrarische bedrijfswoning ook bedrijfswoning op bedrijventerreinen en bij horeca).

2.3.4.1.7 en 2.3.4.1.8 Geluidonderzoek.

De verplichting van het uitvoeren van een geluidonderzoek is conform het Activiteitenbesluit opgenomen. In het Bkl ontbreekt deze verplichting, maar in de bruidsschat zijn een aantal situaties vermeld waarbij het uitvoeren van een geluidonderzoek en het indienen van een rapport hierover verplicht is. Buiten deze situaties om kan de gemeente in het Omgevingsplan regelen wanneer zij geluidonderzoek doet.

Voor een volledige lijst van deze situaties waarin een geluidsonderzoek en –rapport verplicht is, volg deze [link](#), open 5/7 'Invoeringsbesluit Omgevingswet – Wijziging en intrekking besluiten – Bruidsschat – Overgangsrecht – artikelen', en ga naar 2.3.4.1.7 op p. 60.

2.3.4.2 Geluid door activiteiten, anders dan windturbines, windparken en buitenschietsbanen.

Het artikel geldt voor het geluid door een activiteit op of in een geluidgevoelig gebouw.

Het artikel bevat minder flexibiliteit dan het Bkl. Verder zijn voor de dagperiode normen opgenomen voor piekgeluid, waar het Bkl geen standaardwaarden voor de dagperiode opneemt.

Cf. het Activiteitenbesluit zijn afwijkende etmaalperioden en geluidswaarden opgenomen voor (1) tankstations met betrekking tot geluidgevoelige gebouwen, (2)

agrarische activiteiten niet zijnde een in een glastuinbouwgebied gelegen glastuinbouwbedrijf met betrekking tot zowel geluidgevoelige gebouwen als ruimten binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen, en (3) glastuinbouwbedrijven binnen een glastuinbouwgebied met betrekking tot zowel geluidgevoelige gebouwen als ruimten binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen. Deze komen ook terug in het Bkl onder artikel 5.65, maar cf. artikelen 5.66 t/m 5.73 kan het Omgevingsplan hiervan afwijken.

2.3.4.3 Geluid door windturbines en windparken

Met betrekking tot normstelling zijn het Bkl (Artikel 5.74) en de bruidsschat (Artikel 2.3.4.3.2) identiek: ten hoogste 47 dB L_{den} en 41 dB L_{night} . De bruidsschat bevat verder regels met betrekking tot gegevens en metingen die niet in het Bkl opgenomen zijn.

2.3.4.4 Geluid door civiele en militaire buitenschietsbanen en militaire springterreinen

Gedeeltelijk gelijk aan Bkl. Normstelling is identiek in bruidsschat en Bkl. Bkl stelt geen eisen meer aan het verstrekken van gegevens die nog wel in de bruidsschat opgenomen zijn.

Wat is de impact voor de gemeente?

Instructieregels Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)

Het Bkl bevat geen verplichte geluidnormen voor geluidbelasting op gevel en voor de geluidbelasting in geluidgevoelige gebouwen of locaties. Het omgevingsplan moet erin voorzien dat het geluid door een activiteit op een geluidgevoelig gebouw aanvaardbaar is. Indien wordt voldaan aan de standaardwaarden, wordt voldaan aan de aanvaardbaarheidseis. Afwijken van de standaardwaarden kan, mits gemotiveerd. Uitzondering is het geluidniveau in geluidgevoelige gebouwen; daar kan niet van afgeweken worden.

In een omgevingsplan kunnen gebiedsgericht geluidnormen opgenomen worden, bijv. afhankelijk van de functie van een gebied.

Gevolgen overnemen bruidsschatregels in het nieuwe deel van het omgevingsplan

Het overnemen van de regels van de bruidsschat geeft duidelijkheid in de geluidnormen die gelden voor activiteiten in de vorm van een continuering van de huidige regels. Dit geeft gemeenten meer tijd om goed na te denken over de op te nemen geluidnormen, al dan niet gebiedsgericht.

Bij het overnemen van de bruidsschatregels wordt nog geen aandacht geschonken aan gebiedsgerichte kwaliteit.

Het overnemen van de bruidsschat kan ertoe leiden dat impliciet veel geluidruimte wordt 'weggegeven', waardoor mogelijk de vrije functie-indeling belemmerd wordt.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels in het nieuwe deel van het omgevingsplan

Als de bruidsschat niet overgenomen wordt in het nieuwe deel, dan gelden er geen geluidnormen voor activiteiten meer totdat deze in een omgevingsplan (lees: het nieuwe deel) opgenomen zijn. Dit zou dan gelden voor alle soorten geluid afkomstig van bedrijven, horeca, evenementen etc. Het moge duidelijk zijn dat het niet overnemen van de bruidsschatregels over geluid in de praktijk een theoretische optie is; het is onwenselijk geen geluidsregels op te nemen in een omgevingsplan. Waarschijnlijk voldoet het omgevingsplan door dit na te laten simpelweg niet aan de (minimum-) vereisten uit de Omgevingswet.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk?

De bestuurlijke afwegingsruimte/maatwerk wordt voor gemeenten groter, doordat geluidnormen in het omgevingsplan vastgelegd moeten worden. Er kunnen meer gebiedsgerichte geluidregels (maatwerk) vastgelegd worden.

GEUR

Hoe is het nu geregeld?

Het aspect geurhinder is geregeld in het Activiteitenbesluit, de Wet geurhinder en veehouderijen en soms in een gemeentelijke verordening

Industrie:

De beoordeling van geurhinder door de industrie wordt uitgevoerd volgens de hindersystematiek uit de voormalige Nederlandse emissierichtlijnen lucht (NeR). Deze richtlijn is nu ondergebracht in het Activiteitenbesluit. Het algemene uitgangspunt is het voorkomen van geurhinder. Is dit niet mogelijk dan moet het bedrijf de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau beperken. Dit is ook het beleidsuitgangspunt van de [brief van de minister uit 1995](#). De afweging van het aanvaardbaar geurhinderniveau vindt plaats op basis van lokaal geurhinderbeleid (waaronder het Provinciale geurhinderbeleid) en landelijk geldende richtlijnen.

Rioolwaterzuiveringsinstallaties:

Voor geurhinder van rioolwaterzuiveringsinstallaties zijn normen vastgelegd in het Activiteitenbesluit.

Agrarische bedrijven:

Het agrarisch geurhinderbeleid is vastgelegd in de Wet geurhinder en veehouderij en in het Activiteitenbesluit. Hierin is een landelijk geldend toetsingskader vastgelegd. Gemeenten hebben de mogelijkheid om in een geurverordening lokaal agrarisch geurbeleid vast te stellen.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Onder de Omgevingswet worden de hinderaspecten – waaronder geur – lokaal geregeld. De gemeente regelt dit in het omgevingsplan. In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) zijn instructieregels opgenomen voor het thema *geur*.

Het omgevingsplan moet erin voorzien dat de geur door een activiteit op een geurgevoelig gebouw aanvaardbaar is. In het Bkl is alleen voor rioolwaterzuiveringsinstallaties, het houden van landbouwhuisdieren en verschillende

agrarische activiteiten een toetsingskader opgenomen. Voor alle andere activiteiten die geurhinder kunnen veroorzaken kan de gemeente regels in het omgevingsplan opnemen (zoals industriële activiteiten, horecabedrijven, maneges, etc.). De definitie van het te beschermen object verandert. Volgens de instructieregels in het Bkl zijn minder gebouwen geurgevoelig dan v de Wet milieubeheer. De gemeente kan in het omgevingsplan andere geurgevoelige gebouwen aanwijzen. Verder vervalt het begrip *bebouwde kom* in de geurregelgeving. In het omgevingsplan moet een bebouwingscontour geur worden opgenomen, waarbinnen een hoger beschermingsniveau geldt, voor agrarische geurhinder en rioolwaterzuiveringsinstallatie.

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn voor een aantal activiteiten regels opgenomen om geurhinder te voorkomen of te beperken (zoals grafische processen en metaalbewerking).

In de bruidsschat zijn regels opgenomen met betrekking tot geur ten gevolge van agrarische activiteiten, zuiveringsinstallaties, voedselbereiding, slachten en bewerken van dieren en vis.

De geurregels uit artikel 2.7a van het Activiteitenbesluit komen niet terug in het Bkl. De verplichting om geurhinder te beperken valt onder de verplichting om cf. de specifieke zorgplicht nadelige gevolgen van milieubelastende activiteiten zo veel mogelijk te beperken.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

De onderwerpen die in de bruidsschat met betrekking tot geurhinder zijn opgenomen, worden in § 2.3.6 van de bruidsschat opgesomd. Het gaat om de volgende activiteiten:

- Landbouwhuisdieren en paarden en pony's voor het berijden in een dierenverblijf (§ 2.3.6.2)
- Houden van fokteven van nertsen (§ 2.3.6.3): geldig tot 1 januari 2024
- Andere agrarische activiteiten (§ 2.3.6.4)
- Exploiteren van zuiveringstechnische werken (§ 2.3.6.5)
- Niet-industriële voedselbereiding (§ 2.3.14 artikel 2.3.14.4)

-
- Voedingsmiddelenindustrie (§ 2.3.15 artikel 2.3.15.2)
 - Slachten van dieren en bewerken van dierlijke bijproducten of uitsnijden van vlees, vis of organen (§ 2.3.16 artikel 2.3.16.4))
 - Parkeergelegenheid in een parkeergarage (§ 2.3.19 artikel 2.3.19.3)
 - Opslaan van vaste mest (§ 2.3.22 artikel 2.3.22.7)
 - Verwerken polyesterhars in verband met vergunningplicht (§ 2.3.25 artikel 2.3.25.2)

Andere regels die van belang zijn voor geur:

- Toepassingsbereik (artikel 2.3.6.1.1)
- Waar waarden en afstanden gelden: (artikel 2.3.6.1.3)
- Functionele binding en voormalige functionele binding (artikel 2.3.6.1.4 en 2.3.6.1.5)
- Begripsbepalingen (artikel 7.2)

Korte toelichting op een aantal activiteiten:

Landbouwhuisdieren:

- Door definitiewijziging vallen paarden en pony's voor berijden hier niet meer onder. Dit moet apart geregeld worden. Is opgenomen in de bruidsschat.
- Verordeningen geurhinder en veehouderij maakt (indien vastgesteld) deel uit van het tijdelijke deel van het omgevingsplan.

Niet-industriële voedselbereiding:

- Eisen aan afzuiging van dampen en gassen ten gevolge van voedselbereiding (hoogte afvoer, vetvangend filter).
- Ontgeuringsinstallatie

Voedingsmiddelenindustrie:

- Beginnen/uitbreiden capaciteit alleen toegestaan als nieuw geurhinder wordt voorkomen.

Slachten en bewerken vlees, vis

- Opslag mest, afzuiging dampen en gassen (hoogte), ontgeuringsinstallatie

Parkeergelegenheid in parkeergarage

- Eisen aan de situering van uitblaasopeningen

Opslaan van vaste mest

- In een afgesloten voorziening
- Afstandsnorm geurgevoelig object
- Niet van toepassing op mest afkomstig van landbouwhuisdieren of van paarden/pony's voor berijden

Verwerken polyesterhars

- Omgevingsvergunning kan alleen worden verleend als geurhinder wordt voorkomen of tot aanvaardbaar niveau wordt beperkt.

Wat is de impact voor de gemeente?

Instructieregels Besluit Kwaliteit Leefomgeving (Bkl)

Het Bkl geeft in § 5.1.4.6 instructieregels voor geur in het omgevingsplan voor de evenwichtige toedeling van functies:

§ 5.1.4.6.1 Algemene bepalingen

§ 5.1.4.6.2 Geur door het exploiteren van zuiveringstechnische werken

§ 5.1.4.6.3 Geur door het houden van landbouwhuisdieren in een dierenverblijf

§ 5.1.4.6.4 Geur door andere agrarische activiteiten

In de algemene bepaling worden definities gegeven en wordt vermeld waar en wanneer de voorschriften voor beperking van geurhinder gelden. Voor rioolwaterzuiveringen en agrarische bedrijven worden in het Bkl grenswaarden en afstandseisen met betrekking tot geurhinder gegeven. Voor deze activiteiten moet de gemeente geurregels opnemen in het omgevingsplan.

Voor alle andere (geuremitterende) activiteiten – waaronder horeca en de industrie – stelt het Rijk geen regels in het Bkl. De gemeente bepaalt zelf of en welke regels ze hiervoor opneemt in het omgevingsplan. Wel geldt hierbij de voorwaarde dat de gemeente moet zorgen voor een aanvaardbaar geurhinderniveau cf. de specifieke zorgplicht..

Gevolgen overnemen bruidsschatregels in het nieuwe deel van het omgevingsplan

Als de gemeente besluit de regels van de bruidsschat volledig over te nemen in het nieuwe deel van het omgevingsplan, dan is de kans groot dat er meer regels dan noodzakelijk worden vastgelegd. Aan de andere kant: voor industriële activiteiten ontbreekt in de bruidsschat bijvoorbeeld een normering. Voor deze activiteiten moet in het omgevingsplan een aanvaardbaar hinderniveau worden vastgelegd.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels in het nieuwe deel van het omgevingsplan

Of het niet overnemen van regels voor de beperking van geurhinder gevolgen heeft hangt af van de mogelijkheden die het nieuwe deel van het omgevingsplan gaat bieden voor het toestaan van geurrelevante activiteiten. In gebieden waar geen veehouderijen zijn toegelaten hoeven de regels ten aanzien van geur voor het houden van landbouwhuisdieren niet opgenomen te worden. Ditzelfde geldt met betrekking tot een rioolwaterzuiveringsinstallatie.

Als er op grond van het nieuwe omgevingsplan wel agrarische of andere geurrelevante activiteiten zijn toegelaten, dan is de gemeente verplicht om hiervoor geurregels in het omgevingsplan op te nemen. Voor alle andere geur veroorzakende activiteiten kan de gemeente zelf kiezen welke geurregels ze in het omgevingsplan opneemt.

Met de regels in het nieuwe omgevingsplan moet een basisbeschermingsniveau - *het aanvaardbaar hinderniveau* - worden gegarandeerd bij geurgevoelige gebouwen. Voor de activiteiten waarvoor het Bkl geen instructieregels geeft - zoals industriële activiteiten, horecabedrijven en maneges - is het niet verplicht, maar wel wenselijk om regels in het omgevingsplan op te nemen.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk?

Onder de Omgevingswet is er bestuurlijke afwegingsruimte voor geurhinder. Wel is de gemeente verplicht om te zorgen voor een aanvaardbaar geurhinderniveau. Bij het bepalen van het aanvaardbaar hinderniveau wordt een bestuurlijke afweging gemaakt. Voor rioolwaterzuiveringen en agrarische activiteiten geeft het Bkl grenswaarden. Voor deze activiteiten kunnen in het omgevingsplan lagere waarden dan de grenswaarden worden opgenomen. Bij zwaarwegende economische of andere maatschappelijke belangen kan een hogere waarde worden opgenomen in het omgevingsplan.

Gemeenten kunnen aanvullend op de aangewezen geurgevoelige objecten zelf ook geurgevoelige gebouwen en locaties aanwijzen in hun omgevingsplan, mits er hoofdzakelijk sprake is van verblijf van mensen.

MONUMENTEN

Hoe is het nu geregeld?

Een gemeentelijke verordening kan een gemeentelijk monument of archeologisch monument aanwijzen of voorbeschermen.

Voor het slopen of voor het wijzigen, herstellen of gebruiken van een gemeentelijk monument waardoor het kan worden ontsierd of in gevaar kan komen, is een Monumentenvergunning nodig (artikel 2.2, 1e lid, onder b, Wabo). De grondslag voor deze gemeentelijke omgevingsvergunning ligt in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Gemeentelijke regelgeving – zoals het bestemmingsplan of gemeentelijke verordening – bepaalt wanneer zo'n vergunning nodig is. Welke gegevens bij de aanvraag moeten zitten (aanvraagvereisten), staat in de Regeling omgevingsrecht (artikelen 5.1 t/m 5.7 en 7.1).

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Als de Omgevingswet in werking treedt, staan de aanvraagvereisten voor een omgevingsvergunning voor het veranderen van een gemeentelijk monument in paragraaf 2.4.1 van de bruidsschat.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

In de bruidsschat staat het overgangsrecht voor een op grond van een verordening aangewezen of voorbeschermde monumenten (artikel 2.2 bruidsschat).

Het overgangsrecht houdt in dat sommige bruidsschatregels (bijvoorbeeld over aanvraagvereisten gemeentelijke vergunningen) deze monumenten beschouwen als *gemeentelijk monument* en *voorbeschermde gemeentelijk monument*. De omschrijving van die begrippen staat in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en geldt ook in het omgevingsplan (artikel 1.1 bruidsschat). De bruidsschatregels waarbij dit aan de orde is, staan in paragraaf 2.2.7 (regels voor bouwwerk en omgevingsplanactiviteit die uit bouwen bestaat) en 2.4.1 (aanvraagvereisten gemeentelijke vergunning).

Dit overgangsrecht geldt totdat (1) het omgevingsplan de functieaanduiding gemeentelijk monument geeft, of (2) totdat het omgevingsplan een

voorbeschermingsregel geeft die voorafgaat aan die functieaanduiding. Het overgangsrecht vervalt ook als de gemeente in de procedure tot aanwijzing als monument afziet van een aanwijzing op grond van de gemeentelijke verordening.

Wat is de impact voor de gemeente?

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels in het nieuwe deel van het omgevingsplan

In de bruidsschat zijn voor monumenten geen maatwerkmogelijkheden opgenomen. De ruimte bestaat dus uit het al dan niet (volledig) overnemen van de bruidsschat-artikelen. Wanneer de indieningsvereisten voor een aanvraag omgevingsvergunning voor een gemeentelijk monument niet worden overgenomen in het nieuwe deel van het omgevingsplan, is de kans op onvolledige plannen en aanvragen groter. Zo kan dan een bouwhistorisch onderzoek ontbreken, kunnen beoordelingen minder goed worden uitgevoerd en is de kans op onjuiste of onvolledige adviezen groter. Ook is de kans dan groter dat vergunningen moeten worden verleend op basis van onvoldoende gegevens, waardoor er tijdens de uitvoering discussie kan ontstaan over de werkzaamheden en de bescherming van de monumentale waarden.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk?

In de bruidsschat zijn voor monumenten geen maatwerkmogelijkheden opgenomen. De ruimte bestaat dus uit het al dan niet (volledig) overnemen van de bruidsschat-artikelen.

WINDTURBINES

Hoe is het nu geregeld?

De regels voor windturbines staan nu met name in het Activiteitenbesluit milieubeheer. Een windturbine of windmolen met een rotordiameter groter dan of gelijk aan 2 meter valt nu onder categorie 20.1 onder a van bijlage I van het Besluit omgevingsrecht (Bor) en is daarom vergunningplichtig.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Onder de Omgevingswet staan de regels voor de milieubelastende activiteit 'het opwekken van elektriciteit met een windturbine met een rotordiameter van meer dan 2 m' in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) (§ 3.2.4 en § 4.30). In het Bal staan dus de algemene regels voor windturbines met een rotordiameter groter dan 2 meter. Dit zijn de windturbines die nu bouwvergunningplichtig zijn. Ook staan er in het Bal regels voor windparken (§7.2.3)

Er zijn windturbines die niet onder het Bal vallen. Dit zijn windturbines met een rotordiameter van 2 meter of kleiner en windturbines die geen elektriciteit opwekken, maar direct een werktuig aandrijven – zoals een gemaal. Dit zijn de windturbines die nu niet vergunningplichtig zijn. (Een rotordiameter van precies 2 meter is nu wel vergunningplichtig maar valt straks niet onder het Bal.)

In het omgevingsplan kunnen – binnen de begrenzing van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) – (extra) regels voor windturbines worden opgenomen. Dat kunnen windturbines zijn die onder het Bal vallen en windturbines die niet onder het Bal vallen.

In de bruidsschat zijn regels opgenomen voor windturbines met betrekking tot geluid, slagschaduw en schittering.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Alle regels voor geluid staan in § 2.3.4 van de bruidsschat.

In deze paragraaf zijn voor geluid door windturbines regels opgenomen over:

- Geluidonderzoek (artikel 2.3.4.1.7 sub b en 2.3.4.1.8)

-
- Geluid door windturbines en windparken (§ 2.3.4.3)
 - Toepassingsbereik (artikel 2.3.4.3.1)
 - Geluidwaarden (artikel 2.3.4.3.2)
 - Gegevens en bescheiden (artikel 2.3.4.3.3)
 - Meet en rekenbepalingen (artikel 2.3.4.3.4)

Voor slagschaduw en lichtschittering door windturbines (§ 2.3.17, Opwekken van elektriciteit met een windturbine) zijn regels opgenomen over:

- Slagschaduw en stilstandvoorziening (artikel 2.3.17.2)
- Lichtschittering (artikel 2.3.17.3)
- Lichtschittering meten reflectiewaarden (artikel 2.3.17.4)

Voor alle bovenstaande regels kunnen in het omgevingsplan maatwerkvoorschriften worden opgenomen (artikel 2.3.1.5).

Wat is de impact voor de gemeente?

Instructieregels Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)

De regels voor windturbines en windparken in het omgevingsplan dienen te voldoen aan de regels van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). In het Bkl (aangevuld door de Voorhangversie) staan op verschillende plaatsen regels:

- Geluid door windturbines en windparken (§ 5.1.4.2.3, artikel 5.74 en 5.75)
- Slagschaduw van windturbines (§ 5.1.4.4a, zie Voorhangversie);
- De vergunningplicht bouwen in omgevingsplan (artikel 5.155, derde lid);
- Geluid door windturbines en windparken (artikel 8.41)
- Tijdelijke instructieregel geluid windturbines en windparken (artikel 10a.10a, zie Voorhangversie);

-
- Activiteit Windturbine met te berekenen afstanden voor het plaatsgebonden risico, zonder vergunningplicht, (Bijlage VII.D, zie Voorhangversie) ;
 - Activiteit Windturbine met te berekenen afstanden voor het plaatsgebonden risico, met vergunningplicht (Bijlage VII.E, zie Voorhangversie).

Gevolgen overnemen bruidsschatregels in het nieuwe deel van het omgevingsplan

Wanneer de regels van de bruidsschat volledig worden overgenomen in het nieuwe deel, dan blijft het beschermingsniveau gelijk aan het huidige beschermingsniveau zoals vastgelegd in het Activiteitenbesluit.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels in het nieuwe deel van het omgevingsplan

Zijn er mogelijkheden voor windturbines in het nieuwe omgevingsplan opgenomen, dan hebben burgers en bedrijven zonder de regels van de bruidsschat geen beschermingsmogelijkheden. Bovendien voldoet het omgevingsplan dan niet aan het Bkl, wat niet is geoorloofd. Op grond van het Bkl dient de gemeente in het omgevingsplan regels op te nemen voor windturbines.

Biedt het omgevingsplan geen mogelijkheden voor windturbines dan kun je de bruidsschatregels toch opnemen voor het geval dat bij wijziging van het omgevingsplan windturbines mogelijk worden gemaakt.

Wanneer de gemeente de regels van de bruidsschat aanpast, dan hangt de impact van de aanpassing uiteraard af van de aanpassing zelf. De gemeente kan bijvoorbeeld voor geluid door windturbines strengere regels maken waardoor de burgers beter zijn beschermd, maar waardoor de opties voor het plaatsen van een windturbine afnemen.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk?

Voorbeelden van bestuurlijke afwegingsruimte:

Voor slagschaduw (artikel 5.89f Bkl) geeft het Bkl aan wat maximaal aanvaardbaar is. De gemeente kan strengere regels maken maar geen minder strenge regels.

Voor geluid door windparken met drie of meer turbines mag de gemeente alleen strengere regels maken wanneer er sprake is van cumulatie met het geluid van een andere windturbine of windpark, of gelet op de bijzondere aard van het gebied.

CONTACT

Annelies Soons-de Meester
(OZHZ)

a.soons-de.meester@ozhz.nl

T: 0787706114

M: 0640661676

Arianne Dijkman (ODH)

Arianne.dijkman@odh.nl

T: 0702189900

M: 0646834135

Inge Romijn (ODMH)

iromijn@odh.nl

T: 0885450474

M: 0612141264

Claudia Lokman (ODWH)

c.lokman@odwh.nl

T: 0714083306

Lukas Baars (DCMR)

Lukas.baars@dcmr.nl

T: 0102468463

M: 0631662093